

have været det og blev det ikke. Men det er slet ikke med Bekymring, jeg tænker derpaa, thi jeg har følt og forstaaet, at i Alt, hvad jeg gjerne vilde være og ikke blev, i Alt, hvad jeg greb efter og ikke fik, har Gud ledt mig frem til det, der var bedst. Og det er den Tro, jeg har bevaret fra min Barndoms Dage og haaber aldrig at slippe, at det vil han ogsaa fremdeles gjøre.

Ja, her har jeg, højstærede Hr. Lybecker, skrevet en hel Del, som det er faldet mig ind, men om Noget af det er til at bruge, det er et Spørgsmaal, som De selv venligst maa afgjøre. Hvis ikke, saa er det gaaet mig saadan før. Tak endnu engang for Deres Venlighed.

Deres med Højagtelse forbundne

L. Budde.

Lidt om den norske Gren af Familien Gude.

Af Th. Hauch-Fausbøll.

Nedenstaaende vil formentlig bekræfte Hr. Arkivar Thomle's Formodning i dette Tidsskrift (V, S. 93 f.) om de to Brødre Johannes og Ernst Albert Gude's Oprindelse.

Ved „Oberstløjtnant“ Nicolai Gude menes utvivlsomt daværende Kaptejn-løjtnant Nicolaus Gude¹⁾. Denne maa allerede 1675 have staaet i Hæren, thi i nedennævnte Ansøgning af 1705 anfører han, at han har deltaget i Kampagnen for Wismar, ligesom han i Hertugen af Würtemberg's ledsagende anbefalingsskrivelse siges at have deltaget i den forrige skaanske Krig. 1679 var han Auditør ved Tropp's Rytter Reg., da han 9. Feb. søger om en Auditørpost ved den kgl. Livgarde og anfører, at han for 2 Aar siden har faaet Ansættelse som Auditør af Generalmajor Rantzau og kan skaffe godt Vidnesbyrd om sit Forhold²⁾. Ansøgningen blev ikke bevilliget, men 1680 blev han Auditør i 2. sjæll. Nat. Rytter Reg., 1683, 27. Feb. Løjtnant,

¹⁾ Velv. Medd. fra Hr. Oberstløjtnant Hirsch.

²⁾ Indk. Sag. 1679, Feb., Lit. C.

1692, 23. Feb. Kaptejnløjtnant og 1702, 19. Sept. Ritmester. S. A. stod han ved Numsen's Reg. under Johan Rantzau i Bra-band og fik afg. Ritmester Leesten's Komp. overdraget, men da dette var i meget daarlig Stand, og han ikke havde Evne til at bringe det paa Fode, blev han atter fritaget derfor og fik Hertug Carl Rudolph af Würtemberg's Anbefaling, dat. Haag 1703, 5. Jan., der lyder paa god og tro Tjeneste, for at kunne søge anden Ansættelse. Om en saadan ansøgte han 1705, 17. Feb. Kongen og vedlagde Hertugens Anbefalingsskrivelse¹⁾, 28. s. M. fik han Bestalling som Tolder i Rørvig, og 2. Marts aflagde han Embeds-eden²⁾. I dette magre Embede døde han o. 1720, thi 1721, 9. Aug. fik Amtsskriver Lind Befaling til at modtage og kvittere for de 34 Rdl. 18¹/₂ Sk., som Gude's Arvinger skulde indbetale som Rest i Toldregnskabet for 1719³⁾.

Gude var to Gange gift. Hans første Hustru, hvis Navn ikke kendes, blev begravet i Stege 1685, 29. Marts. Med hende havde han mindst tre Børn, thi i ovennævnte Anbefaling anfører Hertugen 1703, at G. har tolv Børn, men hans anden Hustru døde som nedenfor anført 1704 i 10ende Barselseng. Over denne Hustru har der i Haarløv Kirke ligget en Ligsten, hvormodet hedder⁴⁾: „I Chor-Døren: Ritmester Nicolai Gudes Frue, Margrete Agnete Schytten, fød i Pinnenberg, Aar 1664, død i 10de Barselseng 1704; over hende er en Steen med et hæderligt Gravskrift og tillige smukt Vers af C. S. (betyder Mag: Clemens Schmidt, Biscop i Bergen, som da var Præst paa Stædet). Slutningen af Epitaphio er denne:

Da Husets Soel nu hviler sagt, og Himlen haver inde;
Er denne Steen af Huusbond lagt, til Dydens Æreminde.“

I Haarløv maa de to omspurgte Brødre antages at være fødte o. 1697 og 1700 (efter den angivne Alder ved deres Im-

¹⁾ Rentekammerets Personalia 1700—1730, G.

²⁾ Rentekammerets Bestallingspr. Nr. 3, S. 155. Han kaldes ikke Ritmester her, men nævnes senere stadig som Ritmester og Tolder, se f. Ex. „Extract ov. Toldens Ind- og Udgaende etc. Sjælls Stift 1701—07.“

³⁾ Holbæk Amts Kontributionsregnskab.

⁴⁾ „Præsternes Histor. Indberetn. om Deres Kald“ (Provinsarkivet). Jvf. A. Petersen's Valløby S. 308 og Hoffm. Fund. VIII, S. 338.

matrikulation), i det mindste boede Ritmesteren der paa den Tid, og at han har haft smaa Børn fremgaar af, at han 1699, 17. Dec. siges at holde Amme¹⁾. Efter Hustruens Død kom vel nogle af Børnene bort, thi 1705, 24. Feb. siges han kun at have tre Børn (3: hjemme). 1710, 20. Okt. opgiver Gude blandt sin Husstand to Døtre, fire Sønner og en Præceptor, som „nylig er kommen fra Scholen til Academiet“. Om Sønnerne skriver Sognepræsten, at de ere „umyndige, de haver intet gaaet til Alters“²⁾. Ogsaa dette passer udmærket paa de to omspurgte Brødre, der jo nu ere i 10—12 Aars Alderen, og som bestemte til at studere maa have en Student til at undervise sig. Aaret efter, 7. Nov. har G. kun tre Børn hjemme³⁾, da vi af nedenauførte veed, at de to Døtre paa denne Tid ere i Hjemmet, maa det altsaa være tre af Sønnerne, der er kommet bort, *men 1711 er netop det Aar, Johannes Gude første Gang nævnes i Roskilde Katedralskoles Protokoller*⁴⁾. Ernst Albert Gude nævnes første Gang 1713, 16. Maj sst. i Distributionsprotokollen, og han er maaske derfor det tredje Barn, som 1711 er i Hjemmet. Med Hensyn til Brødrenes Forekomst i Skolens Protokoller maa det bemærkes, at Johannes G. en enkelt Gang i Regensprotokollen kaldes Johannes *Andræ* G., og at Ernst Albert G. flere Gange forekommer som Ernst *Nicolai* G. Dette kunde ved første Øjekast synes vildledende, men naar man ved, at Johannes G., da han opkaldte sin næstældste Søn efter sin Fader, gav ham Navnene Nicolaus Andreas, ligger det nær at slutte, at Ritmester Nicolaus G. har haft begge disse Fornavne⁵⁾, hvorved ovennævnte tilsyneladende Uoverensstemmelse lader sig forklare.

¹⁾ Tryggevælde Amts Extraord. Skatte Regnskaber.

²⁾ Kallundborg, Dragsholm og Sæbygaards Extraskatteregnskaber 1710, 1711—13.

³⁾ Beregn. over Kop- og Hesteskatten

⁴⁾ Regensprotok. n. A. ¹⁶/₇ og Distributionsprotok. n. A. ²¹/₇.

⁵⁾ Et analogt Tilfælde findes f. Eks. i Familien Stürup, hvis Stamfader kun skrev sig Christian og ogsaa kun nævnes saaledes i officielle Dokumenter, men i Virkeligheden hed Hans Christian, hvilket fremgaar af Gravskriften over hans Søn General S., ligesom ogsaa en anden Søn bar bægge disse Fornavne. (Jvf. Personalhist. Saml. I, S. 306 ff.).

Af Gudes mange Børn kendes:

1. Agnete Margrete (sikkert opkaldt efter sin Moder), der 1711 $^{11}/_9$ bærer et Barn i Nykjøbing S., hun er formentlig den samme som Anna Margarethe G., der er Fadder 1712 $^{5}/_6$ sst., medmindre her er Tale om en anden efter sin Faster opkaldt Datter. Hun blev senere g. m. Skipper Isach Thommesen i Kjøbenhavn. Ved et af deres Børns Daab 1722 i Holmens K. nævnes Kommandør Gude og Fru Schoutbynacht Gude som Faddere.
2. Dorthe (er vel den Datter, Dorothe-Marie, som G. 1688 D. Fest. nativitatem Christi lod døbe i Højelse) blev 1712 trolovet med Vicepastor til Nykjøbing og Rørvig Holger Nielsen Arctander, der imidlertid døde før Bryllupet (begr. n. A. $^{4}/_3$), og Gude ansøgte da om, at hans Datter maatte konserveres i Embedet¹⁾, men da Brun, der fik Embedet, allerede var gift, kunde dette ikke ske, og hendes senere Skæbne er ubekendt. Hun nævnes ikke 1713 i Præstemandtallet for Sjælland, hvor derimod Arctander's Børn forekomme.
3. } De nævnte Brødre Johannes (Hans) og Ernst Albert G.
4. }

Johannes Gude opkaldte sin ældste Datter Margrethe Agnethe efter sin Moder og Søster, sin næstældste Søn Nicolai Andreas efter sin Fader (den ældste Søn var jo opkaldt efter hans Hustrus Fader); Ernst Albert G. opkaldte formentlig sin ældste Datter Sine *Margrethe* efter sin Moder og sin næstældste Søn Hans Nicolai efter sin Broder og Fader.

¹⁾ Sjæll. Tegn. 1712 $^{20}/_4$ Nr. 208 (Velv. Henviisn. af Hr. Kontorchef F. C. Sommer).
